

Bruxelles, 15. svibnja 2025.
(OR. en)

8649/1/25
REV 1

COMPET 337
BETREG 19
IA 39

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Za: Odbor stalnih predstavnika / Vijeće

Predmet: *Priprema za sastanak Vijeća za konkurentnost (unutarnje tržište, industrija, istraživanje i svemir) 22. svibnja 2025.*

Vijeće kao filter za birokraciju – kako tijekom zakonodavnog postupka od njegova samog početka postići propise koji pogoduju poslovanju
– *rasprava o politikama*

Za delegacije se u prilogu nalazi informativna napomena predsjedništva naslovljena „Vijeće kao filter za birokraciju – kako tijekom zakonodavnog postupka od njegova samog početka postići propise koji pogoduju poslovanju” kao osnova za raspravu o politikama na sastanku Vijeća za konkurentnost 22. svibnja 2025.

DOKUMENT ZA RASPRAVU

Sastanak Vijeća za konkurentnost

Bruxelles, 22. svibnja 2025.

Vijeće kao filter za birokraciju – kako tijekom zakonodavnog postupka od njegova samog početka postići propise koji pogoduju poslovanju

U današnjem dinamičnom i složenom globalnom i europskom gospodarstvu smanjenje regulatornog opterećenja za poduzeća ključno je kako bi se ojačala konkurentnost Europske unije. Prekomjerni i fragmentirani propisi povećavaju troškove usklađivanja, stvaraju prepreke ulasku novih poduzeća na tržište, obeshrabruju poduzeća od prekogranične trgovine i guše inovacije i rast. Kako bi se ti izazovi prevladali institucije EU-a i države članice moraju uložiti zajedničke napore kako bi uspostavile pravno okruženje pogodno za poduzeća, a da se pritom gospodarski, socijalni i okolišni ciljevi postižu na troškovno učinkovit način. U zakonodavnim prijedlozima od samog se početka prednost mora dati konkurentnosti i gospodarskoj održivosti.

U svojim zaključcima od 20. ožujka 2025. Europsko vijeće naglasilo je potrebu da se hitno pojednostavni i drastično smanji administrativno i regulatorno opterećenje te opterećenje povezano s izvješćivanjem. Pozvalo je na pojednostavnjenje zakonodavstva EU-a kojim se potiče jasan i jednostavan regulatorni okvir koji pogoduje inovacijama. Nadalje, pozvalo je Europsku komisiju i suzakonodavce da se pridržavaju načela bolje regulative, izbjegavaju pretjerano reguliranje i osiguraju da mala i srednja poduzeća ne budu nerazmjerno pogođena.

Potrebno je hitno pojednostavniti postojeći regulatorni okvir. Međutim, jednako je važno osigurati da se novim propisima ne stvaraju nepotrebna opterećenja za poduzeća, posebno dugoročno. Umjesto uvođenja pravila kojima će se zahtijevati pojednostavnjenje, trebalo bi postići da regulatorni okvir uspostavljen u okviru zakonodavnog postupka bude pogodan za poslovanje već od samog početka.

Unatoč dugogodišnjoj predanosti boljoj regulativi i postojanju namjenskih alata, neke zakonodavne odredbe i dalje u konačnici dovedu do nerazmjernih opterećenja ili troškova. Poslovni dionici konstantno izražavaju zabrinutost zbog toga što znatne izmjene, posebno one uvedene pri kraju zakonodavnog postupka, mogu narušiti čitave poslovne modele i dovesti poduzeća iz EU-a u nepovoljan položaj u pogledu konkurentnosti u usporedbi s poduzećima izvan EU-a. Osim što ugrožava regulatorne ciljeve EU-a, taj trend pokazuje i kako sam zakonodavni postupak utječe na sve veće troškove usklađivanja te na složenost, učinkovitost i pravnu sigurnost.

U tom kontekstu zamisao da Vijeće djeluje kao „filar za birokraciju” pokazuje važnost uloge koju može imati u ispunjavanju očekivanja poslovne zajednice, kao i očekivanja naših čelnika, koji su pojednostavnjenje propisa (i bolju regulativu) odredili kao jasan prioritet. Umjesto službenog prijedloga, ovaj koncept služi kao podsjetnik na to koliko se postojeća praksa može poboljšati kako bi se ispunila navedena očekivanja i koliko je nužno preokrenuti taj trend aktivnim utvrđivanjem i uklanjanjem nepotrebnih regulatornih opterećenja unutar cijelog zakonodavnog postupka. Osiguravanje da Vijeće učinkovito izvršava predloženu zadaću ne zahtijeva uvođenje novih, revolucionarnih alata ili strategija.

Naime, Vijeće već ima na raspolaganju pouzdan skup alata kojima se mogu poduprijeti načela bolje regulative. To uključuje obvezu da se procijene učinci znatnih izmjena u skladu s Međuinstitucijskim sporazumom o boljoj izradi zakonodavstva, čak i ako su uvedene u posljednjem trenutku. Osim toga, uključuje i sposobnost primjene procjena učinka Europske komisije i indikativnog kontrolnog popisa za razmatranje svih ključnih aspekata analize, uključujući učinke na MSP-ove i konkurentnost (na temelju Komisijinih testova za MSP-ove i provjera konkurentnosti), teritorijalne i digitalne aspekte. Ti koraci usmjeravaju zakonodavni rad Vijeća, uključujući njegovu sposobnost da provodi neovisne procjene učinka povezane sa znatnim izmjenama. Potpunim iskorištavanjem tih postojećih sposobnosti Vijeće može znatno poboljšati kvalitetu prijedloga i osigurati da su pogodniji za poslovanje te da se njima ne stvaraju nepotrebna dodatna opterećenja.

Vijeće bi moglo u većoj mjeri iskoristiti svoje alate za bolju regulativu i izbjeći pretjerano složena pravila koja je kasnije potrebno pojednostavniti. U tom pogledu ključno je pitanje što sprečava Vijeće da u većoj mjeri upotrebljava postojeće alate i djeluje kao „filtar za birokraciju”. Glavne prepreke mogle bi biti nejasna definicija toga što podrazumijeva znatna izmjena, nedovoljna svijest sastava Vijeća o administrativnom opterećenju i troškovnim implikacijama njihovih prijedloga, percepcija da procjena učinka izmjene može dugo trajati (to je osobito problematično za prijedloge podnesene u posljednjem trenutku), nedovoljna svijest o autonomnim radnim strukturama u okviru postupaka procjene učinka, nedosljedna primjena pravila za bolju regulativu te ograničena suradnja među različitim sastavima i radnim skupinama. U tom bi pogledu Vijeće za konkurentnost moglo ojačati svoju ulogu pružanjem doprinosa drugim sastavima Vijeća kako bi se smanjilo opterećenje i povećala konkurentnost, potičući regulatorni okvir EU-a pogodan za poslovanje.

Ključno je da se ispune obveze iz Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva. Pojednostavnjenjem i ubrzavanjem postupka procjene znatnih izmjena, uz naglasak na njihovim učincima na poslovanje, ili uspostavom određenih oblika ciljane institucijske potpore suzakonodavcima mogla bi se povećati dosljednost i smanjiti opterećenje koje proizlazi iz prava EU-a. To je u skladu s pozivom Marija Draghija da se sustavno mjere troškovi zakonodavstva, posebno u odnosu na MSP-ove i poduzeća srednje tržišne kapitalizacije.

Također je važno poboljšati koordinaciju među suzakonodavcima kako bi se spriječila izrada zakona kojima se stvara opterećenje. Jasnom i ranom razmjenom informacija radi utvrđivanja potencijalnih učinaka na poslovanje i usklađivanja ciljeva mogu se pojednostavniti donošenje odluka i smanjiti nedosljednosti.

Pitanje za raspravu:

1. Koji su ključni izazovi zbog kojih Vijeće ne može u većoj mjeri provoditi načela bolje regulative te kako Vijeće može učinkovito djelovati kao filtar za birokraciju i osigurati konkretnu korist poduzećima poticanjem regulatornog okruženja pogodnog za poslovanje?